

Heemkunde Boxtel

Nieuwsbrief

Heemkunde Boxtel

Speciale editie

mei 2020

Heemkunde Boxtel, de jaarvergadering en het coronavirus

Bestuursvergadering en coronavirus:

Het coronavirus laat zijn diepe sporen na. Ook Heemkunde Boxtel is hierdoor getroffen. We hebben de jaarvergadering van 19 maart gecancelld en ook de bijeenkomst van 16 april gaat niet door. Een en ander betekent, dat onze eerstvolgende lezing staat gepland voor 24 september. Echter, niets is zeker in deze tijd. Het bestuur meent er goed aan te doen u intussen via deze geprinte, extra Nieuwsbrief op de hoogte te stellen van een aantal zaken:

Jaarvergadering 21 maart 2019

De Ledenvergadering:

Op basis van onze statuten moet onze vereniging minimaal eenmaal per jaar een algemene ledenvergadering houden. De leden mogen zich dan uitspreken over de zittende bestuursleden en zij kunnen nieuwe bestuursleden kiezen. Gegeven de huidige situatie, namelijk dat wij niet weten wanneer de eerstvolgende algemene ledenvergadering wordt gehouden, stelt het bestuur het volgende voor. Met het oog op de vacatures, ontstaan door het plotselinge overlijden van bestuurslid Hans de Visser en het aangekondigde vertrek van Wilbert Steenbakkers, worden de huidige aspirant bestuursleden Harrie van den Berg en Henk van Beers per bijzondere gelegenheid nu benoemd tot lid van het bestuur. Beide leden, die al een tijdje meedraaien in het bestuur, hebben zich reeds voorgesteld in de nieuwsbrief van maart 2020. Uiteraard staat het u als lid vrij om hierop te reageren. Het bestuur kiest uit haar midden Henk van Beers als voorzitter. Bij de eerstvolgende bijeenkomst formaliseren wij onze keuze. Uitdrukkelijk willen wij Hans de Visser en Wilbert Steenbakkers publiekelijk dankzeggen voor hun inzet voor onze vereniging. Er blijft nog een vacature binnen het bestuur. Heeft u ambitie deel uit te maken van het heemkundebestuur, dan kunt u dat melden via de secretaris.

Het financieel verslag:

Dit houdt u van ons tegoed. Om de penningmeester te ontlasten van haar verantwoording over het boekjaar 2019, wordt de verklaring van de kascommissie 'décharge van de penningmeester' in deze nieuwsbrief opgenomen. (zie blz. 14)

Bestuurszaken:

De bestuurssamenstelling vanaf april 2020 is als volgt: Henk van Beers, voorzitter; Christ van Eekelen, secretaris; Nellie van den Brandt-Boselie, penningmeester; Gerard Buiks, Fons van Heesch en Harrie van den Berg, bestuursleden.

De notulen van de vorige jaarvergadering vindt u in de nieuwsbrief van april 2019. Ook dat verslag zal bij de eerstvolgende gelegenheid behandeld worden. In 2019 hielden we 12 bestuursvergaderingen en een algemene ledenvergadering. In dat jaar hebben acht leden hun lidmaatschap beëindigd, vijf leden zijn overleden. Heemkunde Boxtel mocht zes nieuwe leden welkom heten, waardoor het ledental op 31 december 2019 182 bedroeg.

Overleden:

In 2019 zijn overleden: Thea van Esch-Groenendaal, Jan Leenders, Anny Aarns, Andre Joosten en Richard Termeer. In de eerste drie maanden van dit jaar overleden vier leden. Dirk van Zuidam, Harry van der Aa, pater Hans de Visser en Jacques Habraken. Laten we hen allen gedenken.

Tot slot: Wij wensen u de komende tijd veel gezondheid en sterkte toe.

Hans de Visser bij de Heemkamer. De foto werd speciaal gemaakt voor zijn artikel over Gerard van Horne in 'Brabants Erfgoed', foto: Rini van Oirschot

Korte berichten

Aldfaer

Heemkundelid Ben Ophof vraagt wie hem kan helpen met het stamboom computerprogramma Aldfaer. Hij zoekt vooral hulp bij het overzetten van data van een oude naar een nieuwere versie van het computerprogramma. Wie het programma kent en Ben wil helpen kan contact opnemen met Ben via ophofb@gmail.com

Heemkamer

De maatregelen die genomen worden omtrent het coronavirus hebben ons doen besluiten om ook de Heemkamer voor onbepaalde tijd te sluiten. Zo gauw het toegestaan wordt gaat de Heemkamer, die zich bevindt achter de VVV, weer open. U wordt hiervan op de hoogte gesteld.

Lezing 16 april

Per nieuwsflits hebben we u laten weten dat de lezing van 16 april 'Ons Jet en ons Zus' door Hans van den Eeden uitgesteld wordt. Het onderwerp blijft op het wensenlijstje. Omdat er in het najaar al meer lezingen gepland staan is het nog niet bekend wanneer Hans van den Eeden zijn verhaal komt vertellen. Mogelijk kunnen we het begin volgend jaar op de agenda zetten.

Care project

Het archeologisch Care-project Boxtel Zoekt dat gepland staat voor het week-einde van 16 en 17 mei is gecancelled. Het is nog niet bekend wanneer het project alsnog van start gaat. Hopelijk blijven de toezeggingen die reeds gedaan zijn van kracht.

Menselijke skeletten

Bij het rubriceren van het heemkundearchief na de verhuizing van Liempde naar Boxtel werd een aantal foto's gevonden waar de werkgroep archeologie iets meer van zou willen weten.

Het zijn foto's van twee opgegraven skeletten. Op de achterkant van de foto staat geschreven:

"Vondst van menselijk skeletten bij opgravingen in de Selissenwal in okt. 1954"

Het is duidelijk te zien dat er twee skeletten naast elkaar liggen. Het Brabants Centrum van 1954 geeft geen uitsluitel; er wordt helemaal niets van vermeld. Ook een zoektocht in de kranten van Delpher (delpher.nl) levert niets op. Misschien is de datum op de foto niet goed.

Wie van de heemkundefleden kan zich nog iets herinneren van deze lugubere vondst, die vermoedelijk plaats vond tijdens zandafgravingen in de wijk Selissen? Mocht u iets weten, dan graag een berichtje aan de secretaris. secretaris@heemkundebboxtel.nl

Skeletten die in 1954 in Selissen zouden zijn gevonden

Overzicht lezingen en excursies Heemkunde Boxtel in 2019

Het Gezin XXL

Ad Rooms

17 januari 2019

In januari verzorgde oud-journalist Ad Rooms een lezing over het Gezin XXL ofwel grote gezinnen. De lezing gaf duidelijkheid over de geschiedenis van hele grote gezinnen. Waarom zijn ze ontstaan, wat zijn daarvoor de verklaringen, hoe groot was de invloed van de kerk daarop en welke andere oorzaken speelden een rol? Ad Rooms kon er een smeug verhaal over vertellen.

Culinair erfgoed

Ineke Strouken

21 februari 2019

In februari een lezing door Ineke Strouken over ons Culinair erfgoed, de geschiedenis van onze eet- en drinkgewoonten. Waarom kent de gemiddelde Nederlander meer dan vier stampotten en wordt er in de winter erwtensoep gegeten? Waarom houden Nederlanders van zoute haring en zoute drop, terwijl men in het buitenland daarvan gruwelt? Een boeiend verhaal waar je gewoon honger van kreeg.

What about Stapelen

Paul Maas

21 maart 2019

Na de pauze van de jaarvergadering op 21 maart verzorgde Paul Maas uit Best een korte lezing waarin hij de relatie aangaf tussen de oudste bezittingen van de middeleeuwse abdijen en de opkomende macht van de heren van Stapelen, Vught en Best. Aanleiding is zijn onderzoek naar de toponymie van Best.

Archeologie

Dik Bol

11 april 2019

Dik Bol liet in deze lezing veel recent gevonden oudheden zien. Hij legde ook uit hoe je aan een scherf kunt zien hoe oud hij is en vertelde over de gang van zaken bij de ArcheoHotspot.

Vroegere burchten in het Dommeldal

Bas Aarts

26 september 2019

Het Dommeldal in het huidige Noord-Brabant biedt, dankzij archeologisch onderzoek en spoorwerk in archieven, enkele prachtige voorbeelden van motte-burchten. Bas Aarts vertelde er vol passie over. Het bestaande vermoeden over een relatie tussen de Boxtelse kerkheuvel en de relatie met Stapelen werd in 2010 met behulp van proefsleuven en grondboringen onderzocht. In 2011 schreven Hanneke van der Eerden en Martien Dijstelbloem een boekje over de resultaten van dit onderzoek. Dit boekje 'Een motte op de kerkheuvel' is via de heemkundekring nog te koop voor slechts 4 euro.

Joop van der Groen gaf op 24 oktober een lezing over Romeins glas. Hij liet daarbij heel veel glaswerk zien. Hij schreef er zelfs een boek over.

Als je je ogen in Boxtel goed de kost geeft, zie je veel meer gevelstenen dan je zou verwachten. Beeldhouwer Cor van Oosterhoud uit Lith praat gepassioneerd over zijn vak als steenhouwer. Over het maken en restaureren van gevelstenen in het algemeen maar ook speciaal over Boxtelse gevelstenen. Onder andere de gevelsteen voor het 'Wasch- en Strijkmuseum' (Museum Vekemans) maar ook de gevelsteen van het Oertijdmuseum aan de Bosscheweg is van zijn hand. Onlangs werd door hem het oude Boxtelse gemeentewapen gerestaureerd, ooit gekapt uit hardsteen en ingemetseld in het timpaan van het voormalig gemeentehuis van Boxtel anno 1843, voorstellende St.-Petrus met acht merletten.

Een jaar geleden reden we met de historische dubbel-

dekker, The Red Lady, naar Den Haag reizen om de werkzaamheden van ons parlement te aanschouwen.

Op 10 augustus ging een groep van ongeveer 20 heemkundefleden naar het Museum Romeins Halder en het landgoed Haanwijk. Een collectie met voorwerpen uit de Romeinse tijd, die in de jaren '60-'70 in Halder gevonden is. De collectie geeft een goed beeld van de invloed van de Romeinen, tijdens de eerste eeuwen van onze jaartelling in de Brabantse beekdalen. Het buurtschap Halder ligt op een afstand van een halve kilometer van het museum.

Onze grote excursie op 19 september voerde ons naar het Belgische Tongeren en Bokrijk. Na een stadswandeling onder leiding van een gids brachten we een bezoek aan het Gallo-Romeins Museum. Daar wordt een overzicht van de Romeinse geschiedenis van deze streek weergegeven. 's-Middags bezochten we het openluchtmuseum in Bokrijk. Het afsluitend diner werd georganiseerd in restaurant 't Tweespan. Met dank aan de reiscommissie Frank de Bont, Elly van Hellemond-Hendriks en Wilbert Steenbakkers.

Mijn herinnering aan pater Hans de Visser 7-7-1941 – 25-3-2020

Door Hanneke van der Eerden

Mijn eerste kennismaking met Hans de Visser is bij het Rijksarchief in 's-Hertogenbosch. Hans als studiezaalbezoeker, ik als studiezaalmedewerker. Hij vertelt dat hij in Babberich woont, een voor mij totaal onbekend oord. Het blijkt een klooster bij Zevenaar te zijn. Hij zegt dat hij onderzoek doet naar de Boxtelse familie De Visser, zijn voorouders. Aangenaam verrast hoort hij dat ik ook uit Boxtel kom en maakt daar, op zijn eigen charmante wijze, meteen gebruik van.

Omgekeerd verleid ik hem, nu in mijn functie van secretaris van de Boxtels heemkundekring, om een lezing te komen geven. In 1991 geeft hij die lezing over 'Willem van de Weghe, een Boxtels geslacht'. Het boek over de familie De Visser 'Boxtel Binnenste Buiten' ziet in 1993 het licht, en wordt in eigen beheer uitgegeven. Het gaat veel verder dan enkel een familieverhaal. Vrijwel heel het centrum van Boxtel wordt in het onderzoek betrokken. Bij zijn volgende boek legt hij de lat zo mogelijk nog hoger. Het wordt een heel dik boek, compleet mét leeslint. Dat laatste vindt hij onontbeerlijk. Het verhaal begint bij de Boxtelse prehistorie en gaat door tot 1999. Het krijgt de veelzeggende titel 'Boxtel van Brabantse Baronie naar Groene Gemeente'. En weer in eigen beheer...

Daarna verhuist Hans naar Brabant, waardoor hij vanuit Velp gemakkelijker archiefonderzoek kan doen. Hij wordt lid van de Boxtelse heemkundekring en komt elke week trouw naar het Rijksarchief, waar hij zich op een rustige, gedegen manier door de Boxtelse schepenbankprotocollen worstelt. Hij nodigt mij uit, en wetend dat mijn moeder graag meegaat, vraag ik of ze mee mag komen. Met een grote eigengebakken cake windt ze zo alle paters in het klooster om haar vinger. Het Velps klooster is gebouwd in de generaliteitsperiode, ligt prachtig aan de Maas en heeft een historische inrichting. De overleden paters worden te midden van hun levende confraters begraven en blijven zo deel uitmaken van de gemeenschap. Kort daarop heet pater Hans de heemkundeleden hartelijk welkom tijdens een excursie naar dit gastvrije Kapucijnenklooster. Daarna volgt opnieuw een lezing voor de heemkundeleden, ditmaal in 2008, over zijn onderzoek van het Bossche kapucijnenklooster in oorlogstijd.

Het volgend project dient zich ondertussen aan. Hans stuit op de Rijksleenbrief van de Rooms-Keizer. Hij vraagt zich af hoe de bevolking hier mee omging en zal de geschiedenis van de heren van Boxtel aan de hand daarvan te beschrijven zijn? Daarvoor moet hij onderzoek doen naar de oudst beschikbare geschreven bronnen. En wat te schrijven over de periode daaraan voorafgaand? Archeologie behoort bij hem dan nog tot onontgonnen terrein. Om antwoorden te vinden op die

vragen nemen Martien Dijstelbloem en ik het voortouw om archeologisch onderzoek uit te voeren op de kerkheuvel, en om een flinke brok subsidie binnen te halen. De Petruskerk staat op een natuurlijke zandbank. Van oorsprong staat op die plaats een oud motte kasteel. De omgeving van de kerkheuvel wordt tevens onderzocht op de oorspronkelijke loop van de oude Dommelarmen en Binnendommeltjes. In 2011 geven Dijstelbloem en ik een boekje uit met de bevindingen van het project kerkheuvel. Hans laat in deze periode een confrater met een wichelroede lopen in de hoop nog meer antwoorden te vinden in het bodemarchief. Om hem heen ontstaat een warme groep die samen brainstormt, stimuleert, leest, en corrigeert. Hans laat zijn medebewoner Philipus de illustraties maken en in 2013 is het boek 'Boxtel, een heerlijkheid tussen twee heren' klaar. Opnieuw een heel dik boek en deze keer met maar liefst twee leeslinten. De presentatie is bij Heemkunde Boxtel en weer geeft hij het boek uit in eigen beheer.

Sinds 2005 assisteert hij regelmatig in de Heilig Hartparochie. Zijn menselijke en warme preken spreken velen aan. Inmiddels woont hij in het kapucijnenklooster in 's-Hertogenbosch, op een mooi plekje in de binnenstad.

Als het klooster verkocht wordt, kiest hij in 2016 voor een appartement in Molenhof in zijn geliefde Boxtel. Hij zit niet stil en weet diverse elementen aan Boxtel toe te voegen, zoals de zes grote ronde gedenksteden in de historische as. Hij geeft enkele modules in de cursus Petrus-o-logie. En hij maakt samen met anderen lesbrieven over het middeleeuwse Boxtel en de Petrusbasiliek. Want Hans kan goed en graag iets op een begrijpelijke manier uitleggen. Hiervoor legt hij waardevolle contacten met de zusters Clarissen in Megen. De laatste maanden is hij bezig met een boek over de zusters Clarissen. Ondertussen is hij zelf bestuurslid van Heemkunde Boxtel geworden en vanuit die hoedanigheid lid van de archeologiewerkgroep.

In 2016 wordt zijn inzet voor de lokale historie beloond met de Heemkundepluim. En op koningsdag 2018 heeft het zijne majesteit behaagd... en ontvangt hij een koninklijke onderscheiding voor al zijn werk. Verder is hij gildeheer bij het gilde Sint-Barbara en Sint-Joris. Vol vertrouwen ziet hij uit naar zijn gouden priesterfeest op 28 juni. Het heeft niet zo mogen zijn. 'Finis Coronat Opus', het einde kroont het werk, noteert hij in een van zijn boeken. Door het Coronavirus komt een einde aan zijn leven en werk. Op 25 maart 2020 overlijdt hij. Een zeer kleine kring is aanwezig bij zijn teraardebestelling op zijn zelfgekozen plek op het kerkhof bij de Sint Petrusbasiliek. We hadden het hem zo anders gegund. Ik zal hem missen.

Open Monumentendag 2020.

Door Harrie van den Berg

In deze bizarre tijd is niets meer zeker, maar voorlopig gaan we ervan uit gaan dat de Open Monumentendag op zaterdag 12 september a.s. kan doorgaan. Dit evenement wordt in Boxtel georganiseerd door de Monumentencommissie samen met de Heemkunde. Het thema voor 2020 is 'leermonumenten'. Dit jaar wordt bijzondere aandacht besteed aan monumenten die een 'leerfunctie' hebben of die vroeger hebben gehad. Ook gebouwen waarbij we een bijzondere beleving hebben omdat ze ons iets leren over onze geschiedenis, krijgen extra aandacht.

De bedoeling is dat we het Jacob-Roelandslyceum die dag als centraal punt gaan gebruiken. Dit schoolgebouw van de Buxtelse architect Jan Strik is een monument uit de wederopbouwperiode. Deze periode krijgt de laatste jaren steeds meer waardering. Architectuurdeskundigen van de Monumentencommissie zullen in dit karakteristieke gebouw bezichtigingen verzorgen. Ook organiseren we die dag enkele keren vanuit het Jacob-Roelandslyceum een rondwandeling met een gids langs 'leermonumenten' in het centrum van Boxtel. Onderweg staan we op een aantal plaatsen stil voor een korte uitleg door de gids of een nadere toelichting door een specialist.

We willen dit jaar extra moeite doen om ook senioren en mindervaliden bij onze activiteiten te betrekken. Hierbij denken we onder andere aan het aanbieden van vervoer van huis naar het Jacob-Roelandslyceum, het rolstoelvriendelijk maken van de bezichtiging en rondwandeling en desgewenst hulp daarbij te verlenen. Te zijner tijd zullen we jullie nader over dit evenement informeren.

Bezoek burgemeester aan de Heemkamer.

Door Harrie van den Berg

Tijdens de receptie ter gelegenheid van de installatie van onze nieuwe burgemeester Ronald van Meygaarden op 26 november jl., nodigt het bestuur van Heemkunde Boxtel hem uit voor een bezoek aan onze Heemkamer. De burgemeester gaat hier graag op in en al op vrijdagochtend 31 januari mogen we hem verwelkomen. De burgemeester complimenteert ons met onze Heemkamer en archiefzolder. Na in het kort iets over zijn vorige functies verteld te hebben geeft hij aan veel belangstelling te hebben voor geschiedenis met name voor archeologie en erfgoed. Ook vindt hij een goed functionerende Heemkundervereniging een pluspunt voor de gemeente. Het bestuur van Heemkunde Boxtel laat de burgemeester zien aan welke projecten op dit moment gewerkt wordt en welke ondersteuning zij graag van de gemeente wil hebben. Het is een prettig kennismakingsgesprek van ruim een uur, dat als zeer positief wordt ervaren.

Ter nagedachtenis -in dankbaarheid aan- Jacques Habraken

Door Jan van Homelen, oud-burgemeester

Op 26 maart 2020 ontviel ons Jacques Habraken, slechts 72 jaar en volop actief in de Boxtelse samenleving. Volstrekt onverwacht overleed hij na een paar dagen ziekenhuisverblijf. Vanaf zijn middelbare schooltijd tot op heden volgde ik Jacques en mocht met hem samenwerken. In de loop der jaren groeide zijn grote belangstelling voor de Brabantse en Boxtelse cultuur en voelde hij de behoefte om ook zelf een bijdrage te leveren aan behoud en uitbouw van het cultureel erfgoed dat aan ons is toevertrouwd.

Toen in 1996 in Boxtel het initiatief werd geboren om te komen tot heroprichting van een schuttersgilde in Boxtel en Jacques werd gevraagd leiding te geven aan het Gilde Sint Barbara en Sint Joris, was hij daartoe graag bereid en tot zijn overlijden heeft hij als Hoofdman het Gilde met verve gediend. Hij was er terecht trots op dat het Gilde was uitgegroeid tot een hechte bloeiende en dienende club van vrienden die met elkaar de samenleving van dienst zijn op basis van vriendschap aan elkaar. Ook in wijder verband zette Jacques zich in ten dienste van het Gildewezen in Brabant, met name bij de oriëntatie vanuit "Het kwartier van Oirschot" op het toekomstbestendig houden van het Gildewezen. Vooral ook jonge mensen kregen hierbij zijn aandacht.

Vanaf de aanvang werd in het Boxtelse gildegedacht aan het realiseren van een gildekamer en Jacques was daar een warm pleitbezorger voor. Aanvankelijk werd daarvoor onderdak gevonden op de zolder van Museum Piet Dorenbosch, maar toen de gelegenheid zich voordeed om in samenwerking met andere ruimtebehoevende museumcollecties tot het MUBO te komen

was Jacques daar niet alleen een warm voorstander van, maar hij zette daar ook met grote ambitie de schouders onder. In de eerste jaren was hij penningmeester in het bestuur en tot op heden maakte hij deel uit van de Raad van Toezicht van dit museum.

Cultuur-minnend Boxtel heeft aan Jacques Habraken veel te danken. Wij houden hem graag met ere in gedachten en wensen zijn vrouw Rita, hun zoon Gijs en zijn gezin veel sterkte in de dierbare herinnering aan Jacques.

Nationale Archeologiedagen

De Nationale Archeologiedagen zijn drie, jaarlijks terugkerende, dagen waarop archeologen, amateurarcheologen en vrijwilligers de deuren openzetten en allerlei activiteiten voor het publiek organiseren. Iedereen die geïnteresseerd is in het rijke verleden van ons land kan dit weekend kennis maken met de leuke en boeiende wereld van de Nederlandse archeologie.

De Nationale Archeologiedagen vinden in 2020 plaats van vrijdag 9 t/m zondag 11 oktober 2020.

Op 8 oktober zal Heemkunde Boxtel hier aandacht aan schenken door een extra lezing over archeologie. De lezing wordt gehouden in zaal Rembrandt. Dus in de maand oktober zijn er twee lezingen gepland.

Heemkundepluim 2020

Heemkunde Boxtel probeert al jaren het Boxtels cultureel erfgoed op een positieve manier onder de aandacht te brengen en heeft daarom in 2015 de Heemkundepluim in het leven geroepen.

Daarmee wil ze Boxtelaren, die op een bijzondere manier met ons erfgoed omgaan, in het zonnetje zetten. De pluim wordt uitgereikt tijdens de jaarvergadering in de maand maart. Aan de prijs is een beeldje verbonden. Het beeldje is gemaakt door de Boxtelse kunstenaar Paul Simons. Het stelt een sleutel voor en de letters HB, die staan voor Heemkunde Boxtel. Het is een wisselprijs. Een jury adviseert het bestuur van Heemkunde Boxtel en doet een voorstel voor een winnaar. Dit jaar gaat de uitreiking helaas niet door. We stellen de uitreiking een jaar uit tot de jaarvergadering van 2021.

Open brief aan politiek Boxtel in verband met de komende gemeenteraadsverkiezingen

Aan : Deelnemers aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2020

Boxtel : 2 april 2020

Kenmerk : 005/2020

Uw kenmerk :

Onderwerp : Heemkunde Boxtel

Dames en Heren, politici,

Cultuur gaat over wie we zijn, wie we kunnen zijn, waar we vandaan komen en waar we naar toe gaan. Cultuur is als zodanig een must voor onze leefbaarheid. Daarom alleen al koesteren wij onze culturele rijkdom en wensen wij deze te behouden en te versterken. Alle vormen van cultuurbeleving dienen dan ook bereikbaar te zijn voor alle Boxtelse ingezetenen. In deze wisselwerking zorgen wij samen voor de aantrekkelijkheid van onze leefomgeving. Het maakt Boxtel aantrekkelijk om in te wonen, te werken en te verblijven. Bovendien biedt het een toeristische meerwaarde. Heemkunde Boxtel wil op basis van haar missie actief bijdragen door samenwerking met alle culturele activiteiten te ontwikkelen en specifiek door de Boxtelse wortels vanuit het verleden te onderzoeken en voor iedereen dichterbij te halen. Als zodanig is Heemkunde Boxtel een sterke voorstander van een blijvend contact met de vertegenwoordigers van onze (culturele) gemeenschap. Dit geldt uiteraard ook voor onze lokale volksvertegenwoordigers.

De verschillende monumenten en ander cultureel erfgoed binnen onze gemeente vertellen het verhaal van Boxtel. Daarom vinden we als Heemkunde Boxtel dat de gemeente een actief monumentenbeleid dient voort te zetten en daar ook adequate financiële middelen voor beschikbaar moet stellen. Heemkunde Boxtel is voorstander van het actief onderhouden van deze monumenten, evenals van het openbaar gebied. Om het verleden wat dichterbij te brengen is Heemkunde Boxtel voorstander van het ondertitelen van straatnamen opdat deze inhoudelijk betekenis krijgen.

Heemkunde Boxtel is van mening, dat Cultuureducatie voor jeugdigen hoog op de (gemeentelijke) agenda staat. Waar nodig is Heemkunde Boxtel voorstander van het (financieel) investeren in onze culturele voorzieningen in het kader van leefbaarheid, aantrekkelijkheid en levendigheid van Boxtel. Zij gaat er daarbij van uit dat in de komende raadsperiode van 5 ½ jaar daar weer financiële ruimte voor zal komen.

Binnen het onderwijs helpt kennis over ons culturele erfgoed jongeren bij het vinden van hun identiteit en het bevordert de binding in de samenleving. Voor initiatiefnemers van (culturele en erfgoed) evenementen worden geen leges gevraagd. De gemeente stimuleert en subsidieert in voorkomende gevallen bijvoorbeeld door middel van het verlenen van garantie subsidies. Als voorbeeld worden hier genoemd: Exposities, lezingen, het uitbrengen van artikelen, beeldbank enz.

Museum MUBO wordt meer gefaciliteerd met benodigde middelen, ter aanvulling op wat al met inzet van gewaardeerde vrijwilligers wordt georganiseerd. De bibliotheek is en blijft naast een uitleen plek voor boeken en tijdschriften vooral een laagdrempelige ontmoetings- en leerplaats, waar informatie vrij toegankelijk is en blijft. De gemeente staat positief ten opzichte van een samenbundeling van krachten tussen bibliotheek, Heemkunde en MUBO.

Nog meer dan in het verleden wordt Heemkunde Boxtel betrokken bij overleg ter zake erfgoed in de ruimste betekenis. (van straatnaamgeving tot en met archeologische activiteiten). Minimaal een keer per jaar vindt er bestuurlijk overleg plaats met een bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit het college. Heemkunde Boxtel zal, op haar beurt, jaarlijks haar jaarverslag toezenden aan het college en ter attentie van de verschillende volksvertegenwoordigers.

Wij rekenen op U..... in Heden, Verleden en Toekomst...!

Namens Heemkunde Boxtel,

Henk van Beers, voorzitter

Uit het krantenarchief: Brabants Centrum

30 maart 1945

Maandagavond had in de Ark de tweede bijeenkomst plaats van de Heemkundige Studiekring. Na voorlezing van de notulen en een korte uiteenzetting van het woord "kalfmaandag" door de voorzitter hield de heer P. Dorenbosch een lezing over de PalmPaschen zoals deze gegroeid is uit de Palmprocessie. Door eenige dames waren voor deze gelegenheid een Bossche Palmboom en twee Buxtelsche Palmstokken gereedgemaakt en rond de bestuurstafel geplaatst. Aan de hand hiervan gaf de heer P. Dorenbosch in zijn lezing een goede beschrijving van dit oud gebruik, dat nu zoo goed als uitgestorven is. Naar aanleiding van een enquête-lijst betr. kruis-gebruiken werden verschillende bijzonderheden naar voren gebracht door de leden. Tenslotte werden eenige passie-gedichten gedeclareerd van Brabantsche dichters, waarmee de avond besloten werd.

20 april 1945

Heemkundige Studiekring. Maandagavond hield de Heemkundige Studiekring haar derde bijeenkomst. Mr. Volker hield een zeer interessante lezing over "Grafsteenen in het algemeen en de Buxtelsche oude zerken in het bijzonder". Er werd in het vooruitzicht gesteld een tweede tentoonstelling te houden, en wel van kunstwerken die de Brabantsche boerderij tot object hebben. Door Mej. Mien de Koning werden op voortreffelijke wijze eenige Lente-gedichten van Brabantsche dichters voorgedragen.

27 april 1945

Tentoonstelling "De Brabantsche Boerderij door kunstenaars gezien". De heemkundige kunsttentoonstelling "Zoals kunstenaars Buxtel zien" is een groot succes geweest. Rond 1000 bezoekers hebben met de Paaschdagen de toonzaal van den heer Ad Witteveen bezocht. Door den Heemkundigen Studiekring en de Commissie voor Kunstaangelegenheden uit "Herleven Buxtel" zal met Pinksteren wederom een tentoonstelling worden ingericht, met als onderwerp ditmaal de Brabantsche boerderij. Nu door oorlogsgeweld zoovele boerderijen zijn vernietigd en mitsdien andere zullen moeten worden gebouwd kan het ook van praktische beteekenis worden geacht zich te verdiepen in de oude schoone vormen en verhoudingen van de Brabantsche boerenhoeve. Bracht de tentoonstelling over Buxtel speciaal eenige plaatselijke kunstenaars naar voren - de nestor der kunstschilders de heer Pierre Janssen en een van de jongste kunstenaars, de beeldhouwer Frans van Amelsvoort - thans is ook reeds contact gezocht met eenige schilders en schilderessen uit de naaste omgeving.

De tentoonstelling zal wederom plaats hebben in de toonzaal van den heer Witteveen. Particulieren, die eenig goed schilderstuk over de Brabantsche boerderij in hun bezit hebben, dat zij voor deze tentoonstelling zouden willen beschikbaar stellen, worden verzocht hiervan mededeeling te doen bij de heeren H. van der Meijden, Bosscheweg 225 of P. Prince, Breukelschestraat 58.

6 juli 1945

Heemkundige Studiekring. Maandag 2 Juli hield de Heemkundige Studiekring haar laatste studieavond in dit seizoen. De heer P. Dorenbosch hield een lezing over het Clarissenklooster, dat te Buxtel werd gesticht door Ridder Joh. van Cronenberg in 1468, onder de naam St. Elisabethdal. Het was gelegen langs de Dommel tegenover de St. Pieter, zoals nu nog te merken valt aan opgravingen en gevonden fundamenten. Lang heeft dit klooster bestaan en groot zijn zijn moeilijkheden geweest, zoals b.v. de grote brand van 1540 en een 30-jarige gedwongen afwezigheid. De ondergang van het Clarissen klooster is, zoals met zeer vele kloosters 't geval was, bewerkt door de beruchte bepaling van de Vrede van Munster, waarbij aan deze kloosters verboden werd novicen aan te nemen. Dit gedwongen uitstervingsstelsel is ook de oorzaak geweest van de ondergang van 't klooster te Buxtel. Terwijl in 1668 nog 26 religieuzen in St. Elisabethdal waren, telde 't klooster in 1685 nog slechts één non. De laatste zuster, die vóór 1648 was ingetreden stierf in 1696, waarmee dan 't klooster moest opgeheven worden en de bezittingen aan de staat zouden komen. Nog even is het bestaan van 't klooster gerekt, maar 29 Juli 1717 verlieten de Clarissen Buxtel en trokken naar Hoogstraten. Vandaar uit zijn deze kloosterlingen naar Megen kunnen gaan, waar thans 't klooster nog bestaat. Dit was heel in 't kort de inhoud van deze zeer interessante lezing. **Mischien kan straks bij voldoende papier de geschiedenis van het Clarissenklooster te Buxtel, gedrukt worden. Het zou in ieder geval zeer welkom zijn.** Vervolgens werd rapport uitgebracht van de "Straatnamen Commissie". Wij hopen dit rapport in onze volgende nummers bij gedeelte te publiceren. Moet nog vermeld worden dat de heer J. v. Erp als penningmeester was afgetreden en de heer R. Groos bij acclamatie tot deze functie werd gekozen.

Met dank aan Rini van Oirschot

Noot: Het was juist pater Hans de Visser die in 2020 de laatste hand legde aan een boek over het Clarissenklooster.

Heemkunde Boxtel sprak met wethouder over samen werken aan archeologie.

Door Gerard Buiks

Op 18 februari j.l. hadden we een goed bestuurlijk overleg met wethouder Peter van de Wiel. Deze keer was ook de nog jonge Erfgoedvereniging Kèk Liemt vertegenwoordigd. In de werkgroep archeologie zitten enthousiaste amateurarcheologen van die Vereniging als van Heemkunde Boxtel; ik mocht er bij zijn vanuit ons bestuur.

De gemeente stelde ons teleur toen zij meldde dat zij nog geen pen op papier had gezet over een Samenwerkingsovereenkomst. In de vergadering van 28 jan. 2019 had de werkgroep toch niet voor niets de modelovereenkomst van de Rijksdienst voor het Erfgoed aange-reikt. Gemeente vindt deze te omvangrijk voor Boxtel. De wethouder zegde toe dat het College voor 1 juli 2020 over een samenwerkingsovereenkomst een besluit zal nemen en werkbijeenkomsten daartoe zijn gepland. Om er de vaart in te houden hebben we intussen een beperkter samenwerkingsovereenkomst ingebracht bij de gemeente, ook omdat de coronacrisis bijeenkomen nogal belemmert.

Gemeente kon ons geen duidelijkheid geven over het noodzakelijke evaluatierapport van het archeologisch onderzoek dat bij de reconstructie van de Markt najaar 2018 plaatsvond; archeologisch adviesbureau heeft het te druk en er zijn meer vondsten gedaan dan verwacht. Onze werkgroep heeft rondom die opgraving door

noeste arbeid de nodige vondsten gedaan en die heeft Dik Bol al gepresenteerd in een lezing over Boxtels archeologie bij o.a. Heemkunde Boxtel.

We maakten met de gemeente in principe een afspraak over het systematisch voorzien van de werkgroep van de bij de gemeente inkomende archeologische rapporten van plannen; daarover vindt nog terugkoppeling plaats ten gemeentehuize. We zijn benieuwd en willen die rapporten ook gebruiken om te bezien of de archeologische waardenkaart van de gemeente vraagt om bijstelling. We hebben gevraagd om meer archeologische informatie over het omvangrijke bestemmingsplan Selissen, ook omdat we maar een sober antwoord kregen op onze zienswijze; ook Liempdse plannen passeerden de revue. Verder hadden we het over de betrokkenheid van gemeente en werkgroep bij het project Care, een moderne vorm van gemeenschapsarcheologie. De gemeente beziet of de door de werkgroep voorgestelde putlocaties op gemeentegrond mogelijk zijn en zij draagt waarschijnlijk bij in de kosten die voor de vrijwillige gravers op die dagen gemaakt zullen worden. Intussen heeft de coronacrisis roet in het eten gegooid en kan het samen putjes delven in en nabij het centrum niet in mei 2020 plaatsvinden in Boxtel. We menen samen een goede basis gelegd te hebben voor een vruchtbaar overleg in september 2020.

Op de Markt worden de funderingen zichtbaar van het oude gemeentehuis

Foto: Rini van Oirschot

Stichting ♥ Hartje ♥ Boxtel over naar Heemkunde Boxtel

Heemkunde Boxtel heeft de gelden en de doelstellingen voor die gelden overgenomen van Stichting Hartje Boxtel.

Hieronder vindt u een gedeelte uit het verslag van de vergadering waarin de stichting werd opgeheven.

Bestuursvergadering van de Stichting Hartje Boxtel
Gehouden te Boxtel 15 januari 2020

Aanwezig: Dik Bol, voorzitter, Christ van Eekelen, Hanneke van der Eerden, secretaris/verslag

Opgaan van Stichting Hartje Boxtel

In 2007 heeft het toenmalige bestuur de twee stichtingen Hartje Boxtel en Petrus Monumenten overgedaan aan bestuursleden van Heemkunde Boxtel. Vanuit het heemkundebestuur waren er toen enkele bezwaren tegen het volledig opgaan van de stichtingen in de vereniging Heemkunde Boxtel, waardoor de stichtingen zelfstandig zijn blijven bestaan.

In 2015 is de stichting Petrusmonumenten opgeheven en is het geormerkte saldo ondergebracht bij de stichting Hartje Boxtel. Hartje Boxtel is weinig actief en voor de naaste toekomst lijkt er vanuit het huidige driekoppige bestuur weinig animo te zijn om veel tijd en energie te steken in nieuwe activiteiten. Afgelopen maanden heeft ons bestuur wederom gepolst of de stichting Hartje Boxtel ondergebracht kan worden bij Heemkunde Boxtel. Christ van Eekelen, tevens bestuurslid van Heemkunde Boxtel, heeft dit in het heemkundebestuur aangekaart. Het huidige heemkundebestuur staat tegenwoordig welwillend tegenover samengaan.

Er zijn enkele opties, waarbij onze voorkeur uitgaat naar het opgaan van de stichting Hartje Boxtel in de Heemkundevereniging (vergelijkbaar met stichting Hendrik Verhees).

De financiële tegoeden bedragen momenteel (ongeveer) € 20.000,- Hartje Boxtel en (ongeveer) € 5000,- geormerkt geld van Petrus Monumenten. Het bestuur van Heemkunde Boxtel krijgt na overname zeggenschap over de gelden, en kan zelf bepalen waar de gelden aan besteed worden. Uitgaven moeten voldoen aan de in de statuten van beide stichtingen vastgelegde voorwaarden en doelen. Het geld van Petrus Monumenten is geormerkt ten behoeve van het hieronder vermelde doel.

* Stichting Petrus Monumenten: heeft ten doel, de fondsenverwerving ten behoeve van de instandhouding van de Sint Petrus kerk te Boxtel en de omgeving daarvan, waaronder de kerkerfmuur en het kerkhof, alsmede het interieur van de kerk.

* Stichting Hartje Boxtel: heeft ten doel, het herstel en de instandhouding van Boxtelse monumenten en andere gebouwen en zaken, in de ruimste zin des woords.

Opheffing Stichting Hartje Boxtel

De aanwezige bestuursleden besluiten de stichting Hartje Boxtel per direct te ontbinden d.d. 15 jan 2020.

Op 16 februari 2020 werd het totale bedrag van €25.653,80 overgemaakt naar de penningmeester van Heemkunde Boxtel.

De coronavirus pandemie

Door Marcel van Roosmalen

Het coronavirus, dat half december 2019 voor het eerst de kop opstak in de Chinese stad Wuhan, heeft de wereld op zijn kop gezet. De uitbraak van dit virus heeft ongekende gevolgen op sociaal, economisch, cultureel en psychologisch terrein. In de media gaat het voornamelijk over het virus! Onder de dodelijke slachtoffers zijn intussen (maart 2020) ook twee prominente Boxtelaren te betreuren: pater Hans de Visser en Jacques Habraken. Deze uitbraak roept herinneringen op aan andere grote pandemieën die in de loop der tijden hebben plaatsgevonden en waarvan de laatste, de Spaanse griep in 1918, inmiddels ruim honderd jaar geleden plaatsvond.

Andere grote pandemieën die miljoenen slachtoffers in Europa maakten, waren o.a. de pest en cholera. Miljoenen mensen lieten het leven en er was grote chaos en ontredde. Als pestslachtoffer had je niet alleen de pech dat er geen behandelingsmogelijkheid was, maar je werd ook nog eens 'gemeden als de pest' en dus aan je lot overgelaten. Andere uitdrukkingen als 'iemand schuwen als de pest', 'mijden als de pest' of een 'pesthekel hebben aan' herinneren aan deze vreselijke infectieziekte. In het gunstigste geval konden de zieken in een pesthuis terecht om daar te sterven. Als ze al de

stad in gingen om een aalmoes te vragen, moesten zij zich aankondigen met een klepper zodat iedereen zich uit de voeten kon maken om niet ook besmet te raken. De pest heeft ook in Boxtel huisgehouden, zoals wijlen pater Hans de Visser boeiend heeft beschreven in Boxtel: een heerlijkheid tussen twee heren (pag. 281-286).

Behandelingsmogelijkheden tegen het coronavirus zijn er ook niet. Het verschil met bijv. de pest is dat men met de huidige wetenschap en techniek snel oorzaak en gevolg kan opsporen én het uiterste doet om slachtoffers zo goed mogelijk te verzorgen en zo nodig quarantainemaatregelen te nemen. Wat is het hartverwarmend om te zien hoe men nu omgaat met de slachtoffers van deze nare besmettelijke ziekte en hoe hulpverleners op alle niveaus zich tot het uiterste inzetten om levens te redden en getroffen een maximaal mogelijke goede verzorging te geven. Er is een zeldzaam groot samenhorigheidsgevoel om voor elkaar iets te betekenen, ook buiten de ziekenhuizen. Dit is een groot lichtpunt in deze sombere tijd. Tegelijkertijd denk je met schaamte terug aan hoe wij (de mens) in het verleden slachtoffers van besmettelijke ziekten aan hun lot hebben overgelaten.

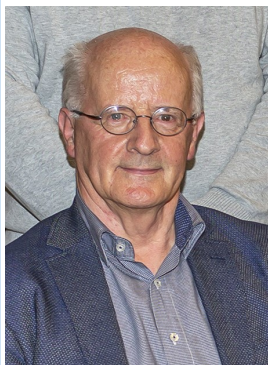

De dokter die een pestpatiënt bezoekt, droeg speciale kledij met snavelmasker waarin kruiden werden gedaan om besmetting te voorkomen. Er is niet veel veranderd. De dokters van nu, die coronapatiënten onderzoeken, dragen ook speciale kledij. De snavel is vervangen door een speciaal mondkapje. In het ziekenhuis horen daar nog hoofdbedekking en een speciale bril bij. (Foto rechts: Sietske de Klerk, huisarts in opleiding bij De Vier Kwartieren).

Het heeft zijne majesteit behaagd.....

Twee Heemkunde bestuursleden ontvingen op 24 april 2020 uit 'handen' van burgemeester Ronald van Meygaarden een Koninklijke Onderscheiding. Lid in de Orde van Oranje Nassau.

De gemeentelijke website omschrijft dat op de volgende wijze:

Gerard Buiks wordt onder meer onderscheiden voor zijn jarenlange vrijwilligerswerk bij de afdeling Boxtel van D66 (1983 tot heden). Tot vorig jaar was hij bestuurslid van de Lokale Agenda 21 van de gemeente Boxtel (1996-2019). Hij is bestuurslid en vrijwilliger bij Heemkunde Boxtel waar hij de portefeuille monumentenzorg beheert en als juridisch adviseur fungeert (2001-heden). Daarnaast is hij sinds 2018 tweede secretaris en bestuurslid bij de Seniorenvereniging KBO Boxtel.

De heer Gerard Buiks kan worden gekwalificeerd als "iemand die zich geruime tijd ten bate van de samenleving heeft ingespannen of anderen heeft gestimuleerd". Gelet op de aard, duur, uitstraling en betekenis van de activiteiten, met als zwaartepunt de activiteiten op het terrein van de lokale politiek,

wordt hij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Christ van Eekelen wordt onderscheiden voor zijn werk als vrijwilliger bij het centrum voor mensen met een beperking, CELLO. Hij was daar lid van de verwantenraad (1996-2016), lid van de Centrale Cliëntenraad (2002-2016), lid van de Sectorraad Haaren (2002-2008) en lid van de lokale Cliëntenraad van het cluster Best/Liempde van CELLO en haar voorganger Stichting Adesse (1996-2016).

Daarnaast heeft hij de knutselclub, sjoelcompetitie en Jeu de Boules competities opgericht en organiseert hij deze.

Van 2004 tot heden is hij bestuurslid van de Heilig Bloedstichting en zet zich in voor het behoud en het uitdragen van het religieus, immaterieel en sociaal-cultureel erfgoed.

Hij is vrijwilliger en bestuurslid (sinds 2013) en secretaris (sinds 2016) van Heemkunde Boxtel en verzorgt mede met anderen de beeldbank, de boekenbank en de website.

Tevens zet hij zich in voor de verwerving van gelden voor publicaties en ondersteunt hij bij de Heemkamer.

De heer Christ van Eekelen kan worden gekwalificeerd als "iemand die zich geruime tijd ten bate van de samenleving heeft ingespannen of anderen heeft gestimuleerd". Gelet op de aard, duur, uitstraling en betekenis van de activiteiten wordt hij benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

De daadwerkelijke uitreiking zal in verband met de corona-maatregelen op een later tijdstip plaatsvinden.

Verklaring kascommissie

Zoals op bladzijde 2 vermeld vindt u hiernaast de verklaring van de kascommissie. Frans van Susante en Joop Schuller hebben de boeken bij penningmeester Nellie van den Brandt-Boselie gecontroleerd. Frans van Susante moet statutair aftreden en we verzoeken Joop Schuller nog een jaartje aan te blijven. We zoeken daarom een nieuw lid voor de kascommissie 2021. U mag zich opgeven bij de secretaris.

Verklaring kascommissie

Ondergetekenden verklaren hierbij alle stukken en bescheiden, betrekking hebbende op de exploitatie over de periode 01 januari 2019 tot en met 31 december 2019 en de balans per 31 december 2019 van

HEEMKUNDE BOXTEL

te hebben gecontroleerd en akkoord bevonden.

De kascommissie verzoekt de vergadering om de penningmeester, N. van den Brandt – Boselie décharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid over de periode 01 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Boxtel, 18 februari 2020

Kascommissie:

F. van Susante

J. Schuller

Corona gooit ook roet in het eten van erfgoedonderwijs in Boxtel

Door Hans van Liempt

Dinsdag 14 april zou een klas van de Amaliaschool weer een 'werkbezoek' brengen aan de Petrusbasiliek in het kader van het erfgoedproject 'De Sint Petrus, basiliek met een kleurrijk verleden'. Leerkracht Michelle Wiggins had vorig jaar in februari 2019 het in 2018 met de Knippenberg-cultuurprijs bekroonde project als eerste Buxtelse basisschool uitgeprobeerd.

Uit het geplande nieuwe klassenbezoek blijkt dat de school na de geslaagde pilot in 2019 heeft besloten dit onderdeel van het lokale erfgoedonderwijs in het reguliere lesprogramma op te nemen wanneer de Middeleeuwen behandeld gaan worden. Het idee voor het Petrusproject is eind 2015 ontstaan in de pas opgerichte werkgroep 'Visualisatie van de canon van Boxtel' van Heemkunde Boxtel, onder de bezielende leiding van de helaas onlangs overleden pater Hans de Visser. Hans had medio 2015 kans gezien om in korte tijd een klein productieteam bij elkaar te krijgen dat in 6 weken op vrijwillige basis een korte film over de 'Leenbrief van Boxtel uit 1356' produceerde. De première vond plaats op 5 september in datzelfde jaar tijdens de opening van de tentoonstelling 'Boxtel in Middeleeuwen' in het Oertijdmuseum.

Het resultaat smaakte naar meer. Eind 2015 werd de 'eerste steen' gelegd voor het Petrusproject. Zoals misschien bekend, bestaat de kern uit een film van 16 minuten over de bouwgeschiedenis van de Petrusbasiliek. Het omlijstend lespakket is zo ontworpen dat het aansluit bij de film en leerlingen uitdaagt verder onderzoek te doen naar bronnen over de geschiedenis van de Sint Petrus en daadwerkelijk in de basiliek zelf. Het thema van de onderzoeksopdrachten heeft de titel 'Alles wordt gemaakt' met verwijzing naar de beroepen/ambachten die de bouw en renovatie van het kerkgebouw mogelijk hebben gemaakt en nog maken.

Enkele weken geleden besteedde Brabants Centrum aandacht aan de actie 'Red de Toren' begin jaren 80. In het artikel wordt verteld over de plaatsing van een nieuwe torenhaan, gemaakt door koperslager/loodgieter Jan Voermans. Een mooi voorbeeld dat kan dienen als informatiebron voor het lespakket over het noodzakelijke onderhoud van de basiliek.

Terug naar groep 7 van de Amaliaschool in februari 2019. Juf Michelle is in haar eigen klas begonnen met het vertonen van de film op het digibord via de website van Heemkunde Boxtel. Dat was stap 1 van het project. Kernvraag na het zien van de film was welke vakmensen nodig waren om de kerk te kunnen bouwen en welke gereedschappen zij vroeger gebruikten.

Half februari melden 28 leerlingen zich, gewapend met onderzoeks - genoemd inspectiekaarten, met 4 begeleiders aan de grote poort van de Petrusbasiliek. In groepjes van 3 gaan de leerlingen, begeleid door de leden van

de werkgroep Visualisatie, op 'inspectie'. Vooraf hebben de leerlingen in hun klas, na het zien van de film, gekozen uit 5 soorten ambachtslieden (timmerman, dakdekker, glazenier, schilder en metselaar). Op basis daarvan zijn de groepjes samengesteld.

Voordat het 'echte werk' begint gaan de groepen met een plattegrond de basiliek verkennen als voorbereiding op een fotospeurtocht. Daarbij komen allerlei begrippen

aan bod bijv. de windrichtingen, de plaats op de kaart waar we nu staan, orgel, altaar, biechtstoel, preekstoel, doopvont etc. Op de achterkant van de plattegrond staan 6 foto's afgebeeld van details van voorbeelden van ambacht - en kunstwerken als houtsnijwerk, glas in lood ramen en schilderijen. Eerst moeten de 6 locaties gevonden worden waar de afbeeldingen te zien zijn. Vervolgens worden de vindlocaties precies aangegeven op de plattegrond van de basiliek.

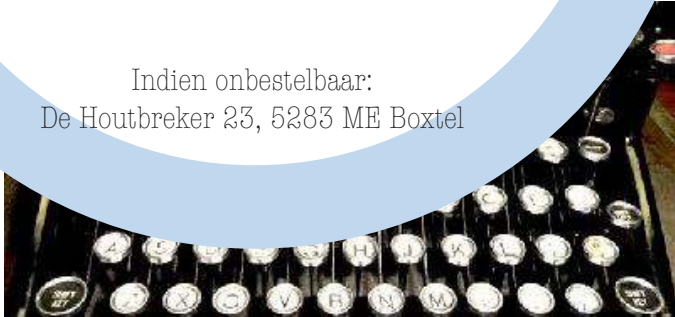
Dan begint het 'echte werk'. De leerlingen hebben in de vorige les op school, na het zien van de film en de bespreking daarvan, een keuze gemaakt uit 5 ambachten. Zij gaan aan de hand van de bijbehorende inspectiekaart in groepjes van 3 met een begeleider de opdrachten uitvoeren. Er zijn inspectiekaarten over het timmer -, schilder -, hout -, metsel - en dakwerk. De taken worden verdeeld (vragen voorlezen, zoeken en antwoorden noteren). De gegevens worden na afloop verzameld om mee te nemen naar school voor verdere nabespreking en verwerking.

Tot slot wordt de hele klas in 2 groepen verdeeld om de demonstratie van 'meester timmerman' en 'meester glazenier' te bekijken en soms een handje te helpen. De timmerman laat met oud handgereedschap zien hoe je houtdelen zonder spijkers of schroeven aan elkaar kunt verbinden (was te zien in de film). De glazenier toont hoe een glas in lood raam wordt gemaakt.

Aan het eind van het 'werkbezoek van ruim 1,5 uur waren de leerlingen enthousiast en kwamen nog met meer vragen. Ze wilden nog graag de toren gaan bekijken en het orgel! In overleg met de leerkracht heeft de werkgroep beloofd in juni 2019 een nieuw bezoek te organiseren.

In de volgende Nieuwsbrief wordt nader ingegaan op de achtergronden van dit erfgoedproject en de vrijwilligers die bij de uitvoering ervan betrokken zijn.

Indien onbestelbaar:
De Houtbreker 23, 5283 ME Boxtel

U wilt een stukje schrijven!

U mag zelf ook kopij aanleveren voor een van de volgende nieuwsbrieven. Lever uw tekst aan als Word-bestand en voeg daar eventuele foto's bij.

Colofon

WEBSITE: www.heemkundeboxtel.nl

BEELDBANK: www.beeldbankboxtel.nl

FACEBOOK: www.facebook.com/heemkundeboxtel

VOORZITTER:

Henk van Beers

E-mail: voorzitter@heemkundeboxtel.nl

PENNINGMEESTER:

Nellie van den Brandt-Boselie

E-mail: penningmeester@heemkundeboxtel.nl

Rek.nr.: NL79 RABO 0128712880 t.n.v. Heemkundekring Boxtel

SECRETARIS EN LEDENADMINISTRATIE:

Christ van Eekelen

De Houtbreker 23

5283 ME Boxtel

Telefoon: 0411-675818

E-mail: secretaris@heemkundeboxtel.nl

REDACTIE:

Christ van Eekelen

Hanneke van der Eerden

E-mail: redactie@heemkundeboxtel.nl

Contributie 2020

En weer is de contributie van Heemkunde Boxtel niet verhoogd. Als u als lid nog geen betaling heeft gedaan mag u €20,- overmaken op rekeningnummer NL79RABO0128712880 t.n.v. Heemkundekring Boxtel

Uit de beeldbank

Heemkunde excursie naar Gent en Bokrijk

Op 21 augustus 1961 ging de grote excursie van Heemkunde Boxtel naar Gent en Bokrijk. Deze foto, die in Gent gemaakt werd, getuigt van die reis en werd kort geleden ontdekt in het Heemkunde archief. Samen met nog meer foto's van deze excursie kunt u die terugzien in de beeldbank die u kunt raadplegen via

www.beeldbankboxtel.nl

en zoek dan op "heemkunde excursie"

Maar wie staan er op deze foto? Herkent u nog leden van de toenmalige heemkundekring, die op de foto staan?

U mag dat doorgeven aan de secretaris, waarvan u het E-mailadres terug vindt in de colofon hiernaast

Vooruitblik in 2020 (onder voorbehoud)

Lezingen in zaal Grand Café Rembrandt

24 sept.	C. Slegers	Emancipatie van Brabant
8 okt.	Onbekend	week van de archeologie
22 okt.	P. Peeters	Bourgondiërs in Brabant
26 nov.	C. Prinsen	KUNST of KLIKO

Excursies

19 sept. grote bus excursie bestemming onbekend